

STUDIU ASUPRA STĂRII DE CONSERVARE A UNOR VASE DE STICLĂ RESTAURATE LA CONSTANȚA

Mădălina LEMNARU

Obiectele de natură anorganică așa cum sunt cele făcute din piatră, ceramică, sticlă, au în genere o rezistență mai mare și o structură relativ-stabilă față de mediul ambiant, ceea ce a și dus la păstrarea lor în pământ timp de secole.

Sticla suferă un proces de ușoară degradare într-un mediu a cărei umiditate depășește 40 %. “Transpirația” sticlei trebuie diferențiată de un alt procedeu mai grav, acela de divitrificare, când se produc modificări de culoare și exfolierea sticlei la suprafață.

În acest caz, în dulapul sau vitrina în care este păstrat obiectul se pune o substanță absorbantă, împiedicând procesul de “transpirație”, de deteriorare și exfoliere.

Conservarea vaselor din sticlă depinde în primul rând de menținerea unui microclimat corespunzător. Temperatura, umiditatea, lumina și componența aerului acționează și asupra obiectelor păstrate în spații închise, depozitate sau expuse în sălile muzeelor.

Atmosfera zonelor învecinate mărilor este și ea improprie conservării din cauza aerului marin ce conține sare, care se depune în particule fine, dizolvându-se, apoi prin recristalizare. Aceasta pătrunde mai adânc în structura obiectelor, producând puternice tensiuni mecanice.

Studiind starea de conservare a unor vase din sticlă ce au fost restaurate în urmă cu zece ani în Laboratorul Zonal de Restaurare Constanța, observăm că vasele fragmentare au fost cele care au avut de suferit cel mai mult. Lipirea și completarea acestora s-a făcut în general cu rășină Araldyt Ay 103 cu întăritor Hy 956.

Într-un singur an, din cauza lipsei Araldyt-ului, s-a folosit rășina Dincox 040 cu întăritor etilendiamină, dar numai pentru lipit fragmentele din sticlă. Pentru întregirea părților lipsă s-a așteptat până când am avut în laborator rășină Araldyt Ay 103. Deoarece aceasta era expirată de câțiva ani, proprietățile ei au fost slabe: rezistență mică în timp, schimbarea în gălbui a culorii. Din această cauză, vasele incolore au avut cel mai mult de suferit. Vasele de sticlă colorate, și anume:

- sticla galben-verzuie, conține oxid de fier;
- sticla violet, negru, albastru, conține mangan;
- sticla verde vegetal, bicarbonat de sodiu;
- sticla albastru-azur, conține cobalt,

au un aspect plăcut, completările făcându-se cu rășină colorată.

Sticla incoloră, lipsită de nuanțele verzui sau albastre obișnuite, era cea mai apreciată, de aceea și numărul vaselor era foarte mare. Pentru obținerea ei erau necesare procedee tehnice deosebite, cel mai simplu fiind procurarea de materii prime fără oxizi metalici, așa cum este nisipul cuarțos sub formă de pudră.

Majoritatea vaselor incolore, restaurate în această perioadă, necesită o re-restaurare, și anume, îndepărtarea rășinii îmbătrânite și folosirea unor rășini Araldyt bună care să confere vasului rezistență și aspect.